

Bakos Pál

**A kocsordi Új Élet Tsz. gazdasági működése az 1970- es, 80- as, 90 – es
években, és a termelőszövetkezet felszámolása körüli viták, nézeteltérések, vélemények**

Bakos Pál

4751 – Kocsord

Vörösmarty út 50.

Tel.: 06 30 270 80 42

Néhány éve írtam már egy dolgozatot az 1960 – as években újjászervezett Tsz-ekről az ezzel kapcsolatos ellenállásokról, valamint a kialakított gazdasági formákról.

Most ezt a gondolatsort szeretném tovább folytatni, áttekintve a szövetkezet gazdasági működését, a kultúrában, sportban, szórakozásban betöltött szerepét,és felszámolását.

Kocsordon az 1960 –as években megalapított Új Élet Tsz első elnöke **Jakab c Mátyás**, vagy ahogy a faluban ismerték Cenke Mátyás volt. A rábízott hatalomért igyekszik végrehajtani a párt utasításait. A falu elfogadja, mert nem kényszerít, hanem baráti beszélgetéseken meggyőzést alkalmaz. Olyan embereket választ maga mellé akik elkötelezett hívei a közös gazdaság felsőbbrendűségének, és ha kell, vért izzadva is dolgoznak látástól vakulásig.

- Szászi András, Molnár Gusztáv,Csák Dezső, akiket magam is ismerhettem, olyan emberfeletti, kemény fizikai munkát végeztek, - munka közben még ebédelni sem álltak meg, szinte zsebből ették meg a kenyeret- hogy példát mutassanak. Az már a történelem szégyene, hogy soha nem lettek példaképek. Amit nyertek,hogy jó középkorban meghaltak közülünk.
- Azzal, hogy a Tsz nem működött mindig kimagaslóan az elnökök gyakran váltották egymást. A fő szerep mégis a brigádvezetők vállát nyomta. Ők voltak közvetlenül a termelésben, Ők irányították a munka műveletét.
- Varga Zoltán, Jakab G Imre, Szabó Zoltán, Jakab F Zsigmond, Papp Gyula a növénytermesztés vezetői voltak. Gergely Lajos, Jakab T Gusztáv a kertészet vezetői,
- Bakos Gyula előbb a gépműhely, majd a melléküzemág vezetője lett. Az állattenyésztést
- Geszterédi Endre, később Huszti Mihály, majd Nyíri Mihály felügyelték.
- A későbbi Tsz elnökök Nagy Miklós és az utolsó Szilágyi János voltak.

Az 1970- es évekre a szövetkezetek helyzete megszilárdult. Az alapítás körüli indulatok lassan lecsillapodtak, a tsz- ek kezdtek igazi munkahellyé válni. A nehéz fizikai munkákat kiváltotta a gépesítés. A régi G-35- ös, U -28- as traktorokat felváltotta a vezetőfülkével ellátott Csehszlovák Szuperzetor és a Szovjet gyártmányú MTZ-k. A cséplőgépeket felváltotta a kombájn. A búzát már nem kellett kézi kaszával aratni. A növénytermesztéshez, új ekék, tárcsák, vetőgépek, kaszák, rendsodrók, rendfelszedők és bálázók érkeztek. Lóvontatás szükségessége csökkent, szekerek helyet gumikerekes stráfkocsik vették át a szerepet. Tejtermelésben a kézi fejtést felváltották a fejőgépek / Alfa laval / később a halszállás fejőállások, ahol a tej már üvegcsővön keresztül érkezett az istállóból a tejházba.

Az istállótrágya kiszórásához már nem kellett villázni, azt praktikusán megoldották a trágyaszóró pótkocsik. Létrehozták a zártrendszerű sertéstelepeket. Itt már nem kellett moslékkal etetni, legeltetni az állatot. Az istálló mellett felállított silótoronyból, végtelenített csigasor hordta be a szemes tápot az állatoknak. Megszűnt az almozás, a sertések víz öblítéses bitumen padozaton feküdtek.

A határban a kapálást felváltotta a vegyszeres gyomirtás. Kézi munkaerő gyakorlatilag a gépek kiszolgálásához, javításához, a kertészeti növények és gyümölcsök betakarításához kellett. Egyre több szakmunkás fiatal kereste és találta meg elismert munkahelyét a szövetkezetben.

Minden jelentősebb faluban működött önkéntes tűzoltó szervezet. Szükség esetén a Tsz. biztosította a lovakat a szivattyú, a tartálykocsi vontatásához. A szövetkezet szponzorálta a falu focicsapatát is . Teherautót, később buszt biztosítottak a játékosok és a szurkolók utaztatásához.

Kivette részét a Tsz. más szórakozásban is. Május elsejére virsli és sörjegyet osztottak a dolgozóknak. Biztosítani kellett, hogy mindenki jól érezze magát. Ha fővárosi színház, cirkusz, vagy énekes érkezett a településre többeknek ingyen jegyet adtak. Aratás végén augusztusban egy nap a főzésé volt. Ilyenkor hízó marhát, vagy birkát vágta. A délelőtt a főzésé, a délután az evésé volt. Mindenkit megkínáltak aki az aratásban részt vett. Este aratóbált tartottak a falu kultúrházában. Amíg az ebédre csak a dolgozók, ide már mindenki hivatalos volt.

Másik fontos esemény volt a Tsz. életében a zárszámadás. Ez általában Január végén, Februárban volt. Ilyenkor összegezték az előző évi eredményeket és erről közgyűlésen tájékoztatták a tagságot. Ha a szövetkezet jól gazdálkodott a tagoknak premizálást adtak. Ezt megint főzés és multság követte. Sajnos a kocsordi Tsz-ben ez ritkán fordult elő, mivel a legtöbb évet veszteséggel zárták. Inkább illet lehajtott fejjel hazakullogni mintsem mulatni.

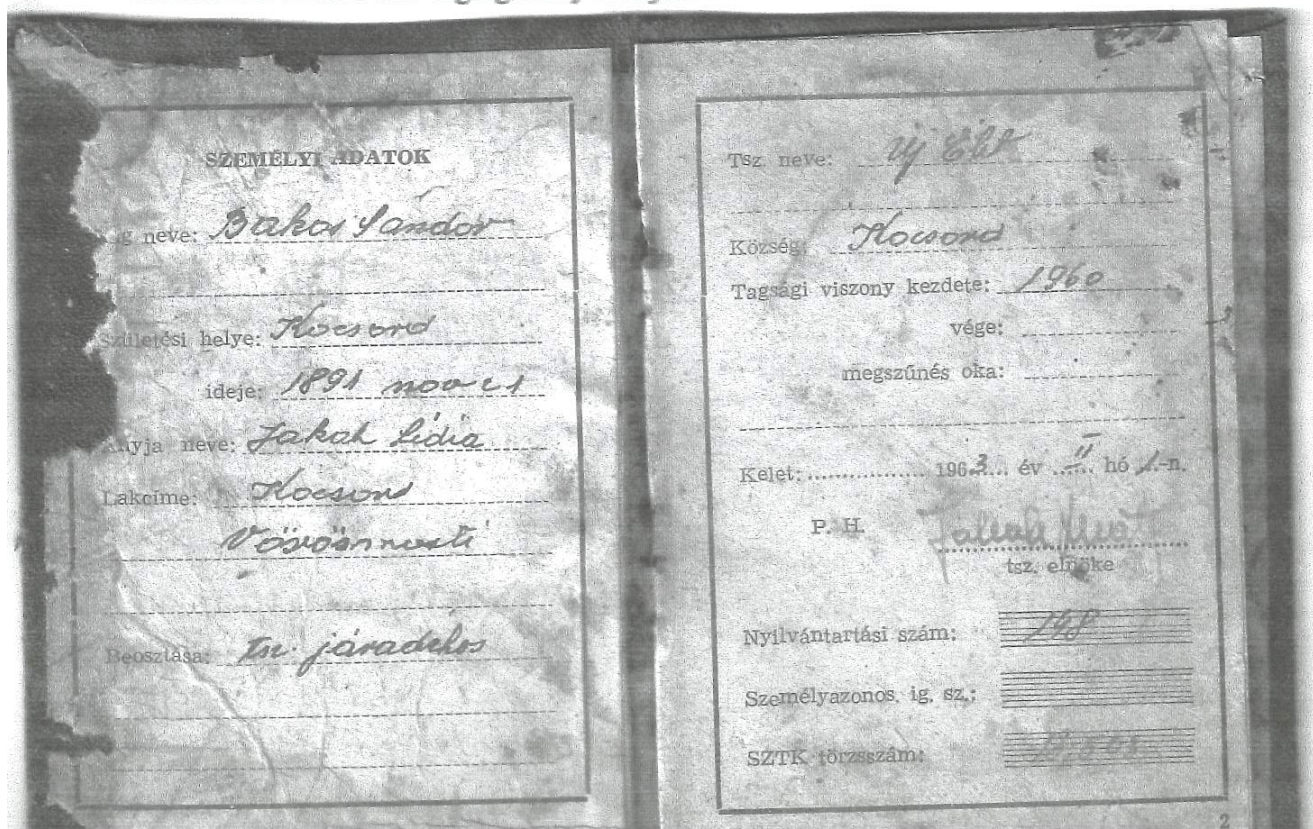
A termelőszövetkezeti dolgozók egészségügyi és szabadidős ellátása a Szakszervezetek Országos Tanácsához Tartozott.(SzOT). Ők adták ki a biztosítási igazolványt is amellyel betegség esetén orvoshoz lehetett menni. Az igazolvány nagyjából három hónapig volt érvényes. Előnye az volt, hogy egy Tsz-ben dolgozó személynek az egész családjára vonatkozott. Ha a férj szövetkezeti munkára ment, a felesége otthon ellátta az állatokat – baromfit, sertést, tehenet – művelte a kiskertet, nevelte a gyermekeket, mosott, főzött takarított, gyakorlatilag háztartásbeli volt. Rövidítve (htb).

A szakszervezetekhez tartozott az üdültetés is. Ők tartották fent országos szinten az üdülő hálózatot. Ennek egy része termelőszövetkezeti üdülő volt. Ilyen volt többek között Debrecenben a Nagyerdőn, Hajdúszoboszlón, Budapesten, a Balatonnál és Kőszegen is. Itt kaptak jutalomüdülést azok, akik jól dolgoztak. Engem kétszer jutalmaztak ilyen üdüléssel. Először 1973- ban a Balatonnál, 1977- ben Kőszegen voltam. Ezek voltak az első és utolsó üdüléseim. Persze volt ettől nagyobb, rangosabb üdültetés is, de azt csak politikailag megbízható személyek vehették igénybe. Vagyis akik párttagok voltak. Minden Tsz.-ből két három fő jól dolgozó párttag moszkvai utazásra mehetett. A kocsordi Tsz-ben többek között Jakab Endréné kertészeti dolgozót érte ez a megtisztelés. Persze ott Moszkvába ők sem mozoghattak csak úgy szabadon. Arra hivatkozva, hogy eltévednek csak idegenvezetővel, vagy kísérelővel léphettek ki az utcára. Megnézni is csak azt lehetett ahová hivatalosan elvitték őket.

A termelőszövetkezetben egyébként két fajta munka viszony létezett. A Tsz. tagság, őket tagkönyvvel látták el és egy hold, vagyis 1600 négyszögöl háztájit kaptak. Az alkalmazottak nem voltak Tsz. tagok, ők 800 négyszögöl háztájit kaptak és nem szólhattak bele a közgyűlés döntéseibe.

Az 1980 –as években a háztáji földek kimérésére háztáji bizottságok alakultak. Kocsordon a háztáji bizottság elnöke Deme Zoltán volt. Tagjai Papp Dániel és Bakos János. Később a tsz-feloszlásakor ők végezték el a tagi földek kimérését is.

A mellékelt fotón a Tsz- tagsági könyvetlájuk:

Folyamatos gyógykezelés esetén 13 hétig érvényes

BIZTOSÍTÁSI IGAZOLVÁNY

Bakos János

részére

kizárólag körzeti orvosi és szakorvosi (rendelőintézeti) kezelés, gyógyszerellátás, gyógyfürdő, utiköltség megtérítés, szülésznői díj, valamint hallókészülék és tolokocsi kivételével gyógyászati segédeszköz igénybevételére

A biztosított kórházi (gyógyintézeti) ápolás, táppénz és egyéb kézpénzsegély vagy megtérítés, valamint hallókészülék és tolokocsi gyógyászati segédeszköz igénylése esetében igényjogosultságát és javadalmazását az orvos által adott úrlap felhasználásával külön köteles igazolni.

A „Biztosítási Igazolvány” a munkaviszonyban álló dolgozó, szövetkezeti tag (családtagja) részére a kiállításától, az érvényesítésétől számított 30 napig, a munkaviszony (biztosítás) megszűnése után kiállított, érvényesített „Biztosítási Igazolvány” pedig a munkaviszony (biztosítás) megszűnésétől számított 15 napig érvényes.

Ezt az igazolványt a munkáltató (termelőszövetkezet, kisipari szövetkezet) állítja ki akkor, amikor a dolgozó vagy termelőszövetkezeti tag a betegségi szolgáltatásokat igénybe akarja venni. Szükség esetén az igazolvány érvényét a következő rovatok pontos kitérésével és aláírásával kell meghosszabbítani.

Ezt az igazolványt meg kell őrizni, szolgáltatás csak ennek alapján igényelhető.

Az igazolványba bármilyen bejegyzést csak a munkáltató (szövetkezet), illetőleg a Társadalombiztosítási Igazgatóság (Kirendeltség) illetékes közegé eszközölhet.

A visszaélést a törvény szigorúan bünteti.

SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóság

A. 3500—7. r. sz.

Nyomell. 4592 — 160 000. 71.5., 974. Állami Nyomda

A dolgozó (szöv. tag)

családi és utóneve (asszonyoknál leánykori név is)	<i>Bakos János</i>	
születési éve és helye	<i>1927</i> év	<i>Kocsord</i> hely
anyjának leánykori neve	<i>Bakos Anna</i>	
foglalkozása (alkalmazásának minősége)	<i>tsz. tag</i>	
családtagja vagy rokona-e a munkáltatónak	☒ igen ☐ nem	házastársa, gyermeke, testvére, unokája, szülője, nagyszülője, egyéb rokona vagy családtagja
lakása	<i>Kocsord, V. u.</i>	
	a dolgozó sajátkezü aláírása	
A körzeti kezelőorvos naplószáma és számbélyegzője:		

A biztosítás fennállásának igazolására szolgáló rovatok. Az igazolás csak akkor fogadható el, ha a munkáltató (szövetkezet) neve, törzsszáma és a kelet joi olvasható.

**KOCSORDI „ÚJ ELLÉ”
Munkaviszonyi Társadalombiztosítás**

Törzsszám:
Munkáltató (szövetkezet) neve:
Telephelye:

Munkaviszony (biztosítás) kezdete: 19 *60* év *02* hó *01* n.
Munkaviszony (biztosítás) megszűnése: 19 ___ év ___ hó ___ n.
Kelt: *Kocsord* *1973* év *augusztus* *19* n.
Kocsord, V. u. J. J. J.
a munkáltató (szövetkezet) cégszerű aláírása

Törzsszám:
Munkáltató (szövetkezet) neve:
Telephelye:

Munkaviszony (biztosítás) kezdete: 19 ___ év ___ hó ___ n.
Munkaviszony (biztosítás) megszűnése: 19 ___ év ___ hó ___ n.
Kelt: 19 ___ év ___ hó ___ n.
a munkáltató (szövetkezet) cégszerű aláírása

Törzsszám:
Munkáltató (szövetkezet) neve:
Telephelye:

Munkaviszony (biztosítás) kezdete: 19 ___ év ___ hó ___ n.
Munkaviszony (biztosítás) megszűnése: 19 ___ év ___ hó ___ n.
Kelt: 19 ___ év ___ hó ___ n.
a munkáltató (szövetkezet) cégszerű aláírása

Törzsszám:
Munkáltató (szövetkezet) neve:
Telephelye:

Munkaviszony (biztosítás) kezdete: 19 ___ év ___ hó ___ n.
Munkaviszony (biztosítás) megszűnése: 19 ___ év ___ hó ___ n.
Kelt: 19 ___ év ___ hó ___ n.

1976.-tól a termelőszövetkezeti alkalmazottak is lehetnek szakszervezeti tagok. érdekképviselőtüket a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi szakszervezet látta el.

388903 szám

Név: Bakos
Pál

Leánykori név:

Születési éve és helye: 1956
Hocsond

Foglalkozása: sertésenyésztő

Szakszervezeti tag: 1976. jún. 7. óta

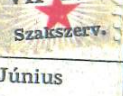

Kiállítás kelte: 1976. V. 15.

P. H. Flussány

Világ proletárjai egyesüljeteek!

„A szakszervezetek a legkészségesebb és feltétlen munkatársai kell hogy legyenek annak az államhatalomnak, melynek egész politikai és gazdasági tevékenységét a munkásosztály öntudatos élcsapata, a kommunista párt vezeti. A szakszervezeteknek, melyek általában a kommunizmus iskolái, különösen a szocialista ipar igazgatásának (majd pedig fokozatosan a mezőgazdaság igazgatásának is) iskolájául kell szolgálniuk a munkások egész tömege, majd pedig valamennyi dolgozó számára is.”

LENIN

1977		Tagdíj-osztály:
		
		
		
		
	November	
Június		

1978		Tagdíj-osztály:
	Július	
Február	Augusztus	
Március	Szeptember	
	Október	
Május	November	
Június	December	

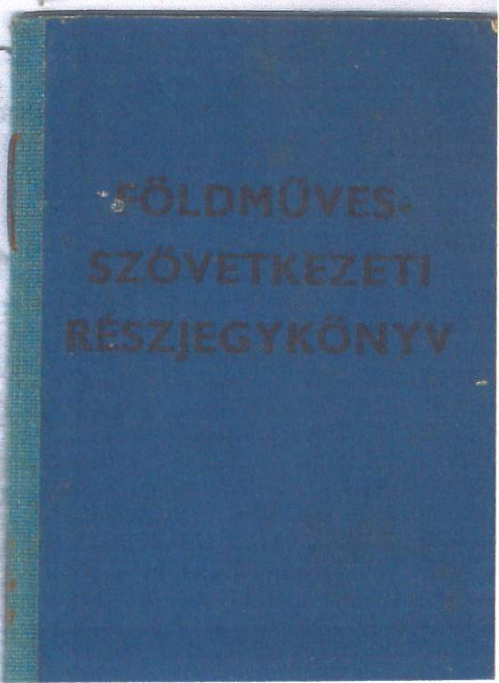
Szövetkezet nélkül nem lehetett meg a Kádár korszak. Azért mondom ezt, mert a falu, a vidék kereskedelmét is a szövetkezet, mégpedig a Földműves Szövetkezet biztosította. Ők üzemeltették az élelmiszer, vegyes és italboltokat. Presszó, cukrászda, fagyizó, vidéken még nem volt, ez a városok kiváltsága volt. Nyáron a szövetkezet központjából, nálunk Györtelekről, egy háromkerekes biciklire szerelt tartályban hozták a fagyit általában két ízben. 50 fillérért adtak egy gömböt. A 70-es évekre otthon, kenyeret már nem nagyon sütöttek, ezért falun is egyre többen a boltban vásárolták meg. Kocsordon két élelmiszerbolt, két italbolt és egy vegyes iparcikk üzlet működött. A harmadik élelmiszer bolt csak később nyitott.

Az iparcikk üzletben lehetett alapvető ruhaneműt, cipőt, edényeket, fűzeteket, töltőtollat, ceruzát, szeget, kalapácsot, harapófogót, kerti szerszámokat, biciklit, drótfonatot, kisebb rádiót, TV-t vásárolni. Ami a Földműves szövetkezet előnye volt a falusi ember számára, hogy nem csak vásárolni, hanem eladni is lehetett. A szövetkezet minden faluban üzemeltetett egy felvásárló telephelyet. Erre azért volt szükség, hogy a kertben, háztájiban megtermett felesleget az ember értékesíteni tudja. Ki lehetett vinni Mátészalkára a piacra is, de piac nem is volt minden nap, meg az öregek nem is szerettek cipekedni.

A szövetkezeti felvásárlónál – Jakab G Ferencnél – el lehetett adni a felesleges tojást, babot, mákot, mákbugót, Később a szövetkezet a gyümölcsöket is felvásárolta pl.: almát, meggyet, szilvát, diót. Állatok közül a baromfit és a nyulat. A nyúl felvásárlását Kovács Ferenc végezte. A földműves szövetkezet később ÁFÉSZ. lett. Általános Fogyasztási és értékesítő Szövetkezet. Ezzel a felvásárlás kezdett háttérbe szorulni. A szövetkezetek felszámolásával az ÁFÉSZ is megszűnt illetve átalakult. Az üzleteket bezárták, az üzletrészeket eladták. Had emlékeznek itt meg néhány kocsordi boltosról akiknek a neve fogalommá vált. Pl.: Bakos Ida, Bakos Ambrus és felesége, Kósa Gusztáv és felesége, Bakos Ferencné aki nyolcvan évesen ma is vendéglátó egységet üzemeltet.

ahányo sívoimes 1954
A földművesszövetkezeti tag:
 Résztvesz a szövetkezet megmozdulásaiban, a taggyűléseken, a megfelelő szervek ülésén.
 Indílványaival, javaslataival, agitációs és propagandamunkával, példamutatással arra törekszik, hogy a tagtársainak mind szélesebb tömegét bevonja a szövetkezet gazdasági és mozgalmi munkájába.
 Figyelemmel kíséri a szövetkezet vezetőségének és alkalmazottainak munkáját, a feladatok teljesítését, örködik a szövetkezet, a közösség vagyona felett. Pédamutató magatartást tanusít a termelésben, a dolgozó nép állama iránti kötelességek teljesítésében.
 Képezi önmagát, újságokat olvas, folyóiratokat tanulmányoz és igyekszik tudását átadni a tagtársainak is.
 dapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-u. 10.

KOCSORDI
 FÖLDMŰVES SZÖVETKEZET
 Kocsord (Kocsord)
 M. N. B. 425 Szorszám: 218
 Igazoljuk, hogy
Jakab Pál
Kocsordi -i lakost,
 aki *földműves* foglalkozású,
 a *Kocsordi*
 Földművesszövetkezet tagjai sorába 1954. évi
júni hó 29. napján felvettük.
 Keit: *Kocsordi 1954. jú. 29.*
 FÖLDMŰVES SZÖVETKEZET
Pöchlinger
 Kocsord
 M. N. B. 425 felügyelőbiz. elnök

1978-ra a termelőszövetkezetek helyzete erősen meggyengült. Még 1971-ben építettek Mátészalkán egy zártrendszerű sertéstelepet a Jármű Alkotmány, a mátészalkai Egyesült Erő és a kocsordi Új Élet Tsz közreműködésével. A többségi tulajdonos Mátészalka lett. A telep néhány évig szépen üzemelt. Vágósertések mellett tenyészkocákat is előállítottak amit Csehszlovákia vásárolt meg. Ez jól jövedelmezett. Az export megszűntével a bevétel erősen csökkent, zártrendszerben nem volt kifizetődő a hízlalás. Mátészalka a veszteséges üzemágtól szabadulni szeretett volna. Kocsord mivel maga is veszteséges volt a működtetést nem vállalta. Végül is Jármű vette át néhány évre, bár végleges megoldást ez sem jelentett.

1978-ban megalakult Kocsord, Mátészalka, Ópályi összefogásával a Krasznamenti Tsz. Ez új időszámítás a szövetkezetek életében. Mátészalkán egy rangos Vasvill Depó üzletház kialakításával szeretnének bevételhez jutni. Kocsordon melléküzemág fejlesztés zajlik. Együttműködést kötnek a MEZŐGÉPPEL Tajga lakókocsik gyártása - erre az időszakra esik a TENGIZ beruházás – vontató pótkocsik oldalainak gyártása, festése, kerti bútor készítés, lemez koporsó gyártás, kerítésdrót fonás szerepel a palettán.

Ópályiban vemhes kocák házi kihelyezését szervezik oly módon, hogy a kocát ajándékba adják, de ha megfial 8. hónapon belül 3 db. legalább egy mázsás hízó kell a Tsz-nek adni. Elképzelések, ötletek voltak de a hozott eredményt a növénytermesztés elvitte.

A munkahely változásokat természetesen a munkakönyvbe is bejegyezték. Akik a sertéstelepen dolgoztak, a hízlalda oda-vissza adásával, a tsz-ek egyesítésével egy hónap alatt háromszor is munkáltatót váltottak. Olyan időszakban, amikor nem nézték jó szemmel a vándormadarakat. Vagyis azokat az embereket akik egyik munkahelyről a másikra mennek és sehol nem állják meg a helyüket.

A Krasznamenti Tsz. utolsó évei a vitával, egymásra mutogatással teltek. Még a jó ötleteket sem tudták felhasználni az emberek megnyugtatóására. A fiatalok egyre többen elhagyták a szövetkezetet, a város ipari és szolgáltató üzemeiben kerestek munkahelyet. Aktív Tsz-tagként csak az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály maradt. Így szinte törvényszerű volt, hogy az út a szövetkezet feloszlása felé vezet.

Volt aki örömmel vette ezt, volt aki elhibázott lépésnek tartotta. Néhányan alternatívát kerestek egy mezőgazdasági KFT. megalakításában. Hogy ez a sok lehetőség hova vezetett mára tisztán látjuk.

A munkáltató neve (cége és székhelye)	A munka	
	munkába lépésének napja	munkaköre (foglalkozása)
		belépés-kor
„Egyesült Mezőgazdasági Termelői Szövetkezet Mátészalka	1977. július 7.	tervezőmunkából munkamegosztás
1978. június 1 napján új elnevezés „KRASZNAMENTI” MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐSZÖVETKEZET Mátészalka		tervezőmunkából munkamegosztás
JÁRMI „ALKOTMÁNY” Mezőgazdasági Termelőszövetkezet Jármi	1978. május 1.	tervezőmunkából doboz szak. m.

vállaló			A bejegyzés igazolása
bérkategóriája		munkából kilépésének napja	
belépés-kor	kilépés-kor		
2000 Ft + felj. tartomány			Chil-lap hivatás
seg. bér	1978. április 30.	alkotmány	„KRASZNAMENTI” MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐSZÖVETKEZET Mátészalka
10 Ft	1980. dec. 31.	alkotmány	Jármi „Alkotmány” Mezőgazdasági Termelőszövetkezet

*) Ezt a rovatot a magánmunkáltató nem töltheti ki.

Most a Krasznamenti Tsz felszámolásához fűződő véleményekből, beszélgetésekből szeretnék válogatni amit akkor jegyzetfüzetembe írtam.

Tóth Miklós és Bakos László akkor a Kisgazdapárt helyi vezetői voltak, ma már egyik sem él.

Elmondták, hogy legfontosabb feladatuknak a tulajdonviszonyok rendezését tekintik. Szeretnék elérni, hogy a meglévő Tsz. vagyon megbízható, ellenőrizhető kezekbe kerüljön. A támogatás a termelőhöz jusson, mert az ő fáradtságával, az ő verejtékével terem a földnek ízes gyümölcse. Ki kell alakítani az értékesítés biztonságát, akár árucserre keretében is nyitni a keleti piacot Kárpátalja, Ukrajna felé. A zöldség-gyümölcs ne közvetítőkön keresztül jusson a fogyasztókhoz. Szorgalmazzák a biztonságos vetőmag ellátást, gazdakör megalakítását, egy helyi szociális földprogram kidolgozását. Elképzelésük, hogy a gazdálkodó egységek, KFT, Tsz, Gazdakör egyenrangú partnerek legyenek. A támogatás ne a spekulánsok meggazdagodását, hanem a termelő mint partner boldogulását szolgálja.

A termelőszövetkezet utolsó elnöke Szilágyi János volt. Ő azt hangoztatta: A vagyont az ossza ki, aki a vagyont kezeli. Aki KFT-ben érdekelt, ne legyen a vagyon elosztója. Többen szóvá tették, hogy a szövetkezet átalakulását Szilágyi János fejezze be. Ő ezt akkor egészségügyi okokra hivatkozva elutasította. A Tsz felszámolásáig Barkó Gyulát jelölték illetve választották meg levezető elnöknek.

Többen elmondták: A Tsz-ek felszámolásával létre kell hozni a családi vállalkozásokon alapuló farmergazdaságot.

Újra kell értékelni a rét – és legelőgazdálkodást.

Az állatállomány nagyságát 1 kateszteri holdra eső számosállatban határozzuk meg. Egy számosállat 500 kg. A számosállat összetételét úgy kell meghatározni, hogy annak felét szarvasmarha adja. Szóvá tették azt is, hogy a KFT. kinek a földjén gazdálkodik és fizetnek – érte bérleti díjat.

Kiss András azt a véleményét mondta el: "A rendszerváltás azért jött, hogy a falu, a parasztság érdekét is képviseljék.

A Tsz. a felszámolásig 42 milliós veszteséget halmozott fel, amit a Tsz. tulajdonában lévő épületek eladásából fizettek ki.

Jakab c. László arra hívta fel a kocsordiak figyelmét, hogy vajon lesz-e gép, kombájn a földek megműveléséhez.

Mátészalka polgármestere ebben az időben Dr. Szilágyi Dénes volt. Ő az emberek céltudatosságát hiányolta.

Minden véleményhez elmondható, hogy a boldogulás lehetőségét kereste a falu. Egy megye, egy táj szerepét jelenünk biztonságában, holnapunk fejlődésében. Magvető emberként vallom, hogy aki földet művel az az életet ápolja. Legyen akarat, kitartás siker a búzát vetők jutalma.